

UDVARHELYI HIRADÓ

UDVARHELYMEGYE FÜGGETLEN POLITIKAI LAPJA.

Az „Udvarhelymegyei Jegyzői-Egylet” hivatalos közlönye.

Előfizetési árak:

egész évre 8 kor. fél évre 4 kor. negyed évre 2 korona.
Egy szám ára 16 fl. — Tanítóknak egész évre 6 korona

Felolvasó szerkesztő: **Becsek Aladár.**

Hirdetések a legolcsóbban számítottak. Nyílttér sora 50 fillér. Megjelen hetenként egyszer, 6-8 oldalon vasárnap. A hirdetés és nyílttér díja előre fizetendő.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Becsek D. Fia könyvnyomda

A másik veszedelem.

Székelyudvarhely márcs. 24.

Most közelebről e helyen azt a veszedelmet tettük szóvá, mely a székelyföldet a nemzeti-ségi bankok tervszerű aknamunkájával fenyegeti. E bajok pendant-ja az, amelyről most itt szólni akarok, és mely népünket bihatetlenül megtámadta.

Kétségtelen, hogy a degeneráció ellen való küzdelem legnagyobb része az uri rendre tartozik. A luesz, a paralízis, az idegrendszer mindenféle kimerülése, a perversitás, a luxus: uri baj. A disznóirodalom is az. Az ördög ezekbe burkolózva viszi el a jómodu és művelt osztályokat. Nem egyszerre viszi el, hanem lassan. Hacsak nem rug-kapálóznak ellene és nem szerzik vissza az elveszített testi és lelki egészségét.

Az egyke is uri baj. A ki ezt a szociológus igazságot ismeri (mert az már azután igazán szociológia), mosolyog azon is, a mikor a törvényhozásban azzal érvelnek a nagyurak, hogy a népet azért kell jómodba segíteni, hogy szaporodjék. Annak ugyan már lóttek! Ezelőtt így lehetett, de ha valaki bele bujlik a számokba, egészen tisztában áll előtte, hogy ma már nincs így. Minél magasabbra emelkedik a vagyonban valamely osztály, annál jobban csökken a gyermekáldása. Legtöbb esetben megelőzi, elnyomja, vagy elpusztítja. A szent vagyon-élvezés, a kényelem és az önzés veri már a taktust és nem a természetet közönséges rendje.

Van azonban egy degeneratív ok, a mi nem a gazdagok kiváltsága. A mi szegényt, gazdagot egyképpen gyilkol vagy elsenyveszt. A hol tehát nincs privilégium. Ez az alkohol.

Az alkohol-ivásról, annak mindenféle formájában, azt mondja a tudomány, hogy az méreg. Kis mértékben is méreg. Én nem megyek ilyen messzire, de nem is kell. Mink, gazdagok és szegények, oly sűrűn és oly nagyokat iszunk, hogy nálunk bőven jut is marad is, ha pl. negyedére redukáljuk.

De méreg. Sőt az elfajulás, a degeneráció legáltalánosabb mérges. Sajnos a leghagyományosabb és a leghozzáférhetőbb is. A multból azt a hitet hoztuk el, hogy az ivás virtus. És a szegénységből fölemelkedő emberek is rendszeresen abban találják legfőbb örömeiket, hogy — még többet isznak. Hasonlítani akarnak az uri ren-
dehez, ebben is.

A városok népességének általánosan ismert hanyatlása is inkább ettől való, mint a jó levego hiányától. Bár ettől is. A városi ember még akkor is iszik, sőt akkor iszik legtöbbit, ha kirándul a friss levegőre. Mindig iszik.

Ez a testi közállapot hanyatlása. Vér-szegénység, idegesség, izomgyöngeség, emésztési gyöngeség, véredényelmeszedés, koravénység, hólyagbajok és főképpen az ellenálló képesség megrokkannása a ragadós betegségekkel szemben. És ehhez hasonló lyók. Az alkoholizmus rendszeres következményei, ha az ember mindjárt nem is isz-sza bele magát a delirium tremensbe, vagy a máj és szív elfajulásába.

Roszsabb, sokkal rosszabb az alkohol-degeneráció átszállása a gyermekekre és azok gyermekeire. Nemcsak az általános alkoholgyöngeségé, hanem esetenként is. A tudomány, sőt a mindennapi élet is megdöbbentő adatokkal szolgál arra, hogy az egyszeri berugás is végzetes következzel lehet az utódokra. Még a menyegzői alkohol-mámor is.

És a nép, az istenadta nép!

Egy tudós és magas hivatali állású uriem-ber egyszer nekem ezt mondotta:

— Ne beszéljünk addig a közegészségről, míg legalább harmincezer korcsmát be nem csakunk a hetvenezerből.

A korcsmaügy a mi Ázsiánk, a miből nem birunk kikezcmeregni. A förtelmes, piszkos, alávaló helyiségek, nyáron tele légygyel. télen tele borgózzal és dohányfüsttel. A pálinka-ivásban és a methyl-alkoholban meghalt emberek sokasága. És a sok büntetett, a melynek fele elmaradna, ha nem lenne részegség a világon, vagy legalább Magyarországon nem lenne. Nos tehát csak annyit kívánunk, kérünk, esdeklünk, hogy a korcsmákat vasárnap ne le-hessen nyitva tartani. Legalább az alkalmat kell elvonni a néptömegektől. Talán majd lassan jobbra szokik.

De hát lehetséges-e az hogy a vasárnapi ivást országszerte megszüntessük?

Mindenki akarja és mégis nehéz.

Egy-két vármegye szabályrendelettel próbálta meg, de ez az ellenálló törvények miatt nem sikerült. A belügyminiszter ugyan hivatalosan küzd és költelezik az alkohol ellen, de a pénzügyminiszterium a fejét vakarja. Ha pedig valaki a korcsmák felé nyújtja ki az öklét, deputáció után deputáció szalad Budapestre. A korcsmáros italmérsi illetéket, fogyasztási adót és kereseti adót fizet az államnak. Jog, a mit megrövidíteni nem lehet, hacsak máshonnan nem veszi az ország az elvesző milliókat.

Hogyan kell tehát ezt megcsinálni? Pedig meg kell csinálni, mivel a néperő előbbre való. És meg tudta csinálni más ország is. Például Anglián kívül Svájc is.

Azt gondolom, már nem lehet soká halasz-tani az alkohol-törvényt. Egy általános törvényt, a mi az ivást persze nem szabályoz-hatja, és a nyilvános alkohol-fogyasztást alaposan rendezi, és az utcán tántorgó részeg disznóknak elveszi a kedvöket a virtustól.

Az asszonyokat kell kérjük, hogy agi-táljanak. Ostromolják, zaklassák a városokat, vármegyéket. Kényszerítsék őket (nem lesz ne-héz), hogy ők meg a képviselőháznak és a kor-mánynak ne hagyjanak békét. És a művelt osz-tálybeli urnók vegyék maguk mellé a nép asz-szonyait is. Hiszen ez az egy degeneráció iga-zán általános. Zaklassák a minden néven nevezendő papokat, tanítókat, rendőrhatalóságokat, or-vosi hatóságokat, de még a szociálista és szo-cziológus urakat is. Agitáljanak és ha kell, ve-szekedjenek is. Most már csakis ettől várhatunk eredményt.

KRÖNIKÁS JEGYZETEK.

Székelyudvarhely, márczius 24.

Hódító körút után.

Apponyi Albert gróf, a hatalmas amerikai köz-társaság ünnepelt vendége, vasárnap este hazájába visszaérkezett. A szó hatalmával, az előadás előkelő-ségével, a gondolatok tartalmaaságával Apponyi ép-pen ugy hódítani járt Amerikában, mint hatvan év előtt Kossuth Lajos. De a mig Kossuth egy szabad-ságáért küzdő, de fegyveres erővel legyőzött nemzet iránt akarta fölkelteni a rokonérzetét a nagy köztár-saság népeben, addig Apponyi a béke érdekében agitált és ebben az agitációjában szerzett dicsőséget s aratott babért nemcsak magának, hanem a magyar névnek éppen ugy, mint az itthon élő magyar nem-zetnek és az Amerikában ma már a milliónál is na-gyobb számmal élő magyaroknak.

Mind a két magyar államférfiut az a hit vitte amerikai útjára, mely nem eoged soha sem kétség-beesni, hanem még akkor is a remény fákláját lo-bogtatja, a mikor már minden elveszettnek látszik. Vagy lehet-e kétségbeesőbb helyzetben nemzet, mint volt a világsai fegyverletétel és az aradi kivég-zések után a magyar, a mikor hadserege le volt verve, fegyvereit, zászlait az orosz czár diadaljelvé-nyeként elhurcolták, hősei vagy börtönben sinylet-tek, vagy akasztófára vagy golyóra ítélve kivégez-tettek, vagy a számkivetés keserű kenyerét ették, s itthon nem maradt egyéb, mint a gyász, a siralom, a kétségbeesés és a bus magyar nóta, melynek hang-jaiba ölték a magyar bánatot, s melynek kesergésé-nél hullatták a kétségbeesettek könnyeiket? Vagy lehet-e kétségbeesettebb helyzetben az örök béke eszméje, mint akkor, a mikor egy hatalmas biroda-lom uralkodója kiáll a világ elé hirdetni az örök békét, megpendíti a leszerelés kérdését, összehozza a hágai békekonzferenciát, s ugyanakkor rövid idő mulva Európaszerte sokkal nagyobb mértékben indul meg a népek fegyverkezése, mint bármikor előbb, s maga a békeczár belebonyolódik a világ legvéresebb háborújába, hol száz és száz kilométer hossza nyu-lik egy-egy csatavonal és a döntő csata nem napo-kig, hanem hetekig tart?

Apponyi bejárta Amerikát, s az örök béke eaz-méje mellett agítálva, nemcsak önmagának szerzett dicsőséget, hanem nemzetének is.

Hazatérése hazánk nagy fiának tehát nem csak pártünnep, hanem pártkülönbség nélkül nemzeti ün-nepszamba vehető, a mit bizonyít az is, hogy Ber-zevicz Albert, a képviselőház elnöke, mint az inter-parlamentáris konferencia magyar csoportjának egyik tagja, a legmelegebb elismerés hangján üdvözölte Apponyit. Szerény üdvözlétkkel mi is örömmel csat-lakozunk azok táborához, kik igaz magyar lelkesé-déssel fogadják hazánk nagy fiát.

Tisztviselők országa.

A költségvetési vitának nyíltánya egy jelen-tős problémát vetett fel: azt a megdöbbentő jelen-séget, hogy az államtól függő existenciáik száma nálunk, Európában sehol sem tapasztalt arányban növekedett. A mikor tehát a költségvetés előadója erre a veszedelmes jelenségre hívja fel a parlament, a kormány és a közvélemény figyelmét, akkor a magyar társadalomnak egy régi vetőegységére keres tulajdonképen orvoslást. A multtal való kapcsolatot, a kóros jelenség folytonosságának hiansulyozása ugyan nem foglaltatik elég kiélezetten az előadói beszédben, de kétségtelen, hogy régi baja társadalmunknak az, a melyről szó vagyon, s a melynek rosszabbodását aggodalommal kell látnia mindenkinek, a ki köz-ügyekkel foglalkozik.

A biztos állás áhítása, kerülése az egyéni vál-jalkosásnak, szinte páni rettegés az önállótól, a

velejáró gondtól, de szabadságról is, oly beteges tünetet a melyet a társadalom nevelésére hivatott tényezőknek előbb-utóbb meg kell gyógyítaniuk. Az államhoz fordul itt boldog, boldogtalan. Tőle várja létének biztosítását, gondjainak könnyítését, vagy azt a fölöleget, a melyre szertelen igények kielégítése végett van szüksége. Innen van, hogy a magyar társadalomnak nincsen életképessége. Hogy valósággal elakad minden szerve, ha az állameletben a legkisebb zavar lesz urrá. Ez a betegség annyira elharapódzott már, hogy nemcsak a természetüköül fogva is független tencziákat jellemzi, hanem urrá lett még olyan foglalkozási ágakon is, a melyeknek alapja másutt mindenütt az önálló vállalkozás.

A munkaalkalmat szaporítják azzal, hogy nem végzik el a munkát, úgy hogy a fennakadás elkerülésére újabb munkaerők beállítása válik szükségessé. A mindenfajta tisztviselő létszáma legalább egyharmaddal nagyobb kellene lenni, a mi az állambiztosításnak és vele az adófizető polgárság nagy többségének megokolatlan megterhelését és az intéző fórumok számával arányban az adminisztráció nehézségesebbé tételét jelenti.

Az adminisztráció egyszerűsítése, a kisebb létszám ellenőrizhetőbb és felelősebb volna, de különösen a személyi terhek aránytalan emelkedése megköveteli, hogy ennek az irányzatnak kormány és parlament mennél előbb véget vessenek. A magyar társadalomtól ez irányban spontán átalakulást kár volna remélni. Az államtól függő társadalmat még önállóságra csak az állam ösztökélheti. Évek rendszeres munkája, kormányzati szigor, a kíméletlen ségnek is bizonyos foka kell ahhoz, hogy ebben az irányban eredményeket érjünk el. Egyelőre örvendetes, hogy a bajt felismerik, diagnózisát megállapították.

A közigazgatási bizottság jelentése.

(Szolgabírói hivatalt a sóvidéknek. — Az egészségügyi körök. — A reáliskola problémája. — Létesítmények állami internátus.)

Székelyudvarhely, márcz. 13.

Udvarhelyvármegye közigazgatási bizottsága 13-ikán tartott ülésében tárgyalta Paál Árpád főjegyző előadása mellett a miniszterhez teendő félévi jelentést. Az érdekes jelentést közérdekűnek tartjuk a következőkben ismertetni:

I. Ami a vármegye közigazgatási szervezetét illeti, mult félévi jelentésünk erőszben való megismétlésével újból felhozzuk, hogy a vármegye sóvidéki részében egy új szolgabírói járás létesítése feltétlenül szükséges. Aggodalommal tölt el az a körülmény, hogy új járásook szervezésére az országos költségvetésnek általunk ismert tervezete csakély összeget vett föl, s emiatt Udvarhelyvármegyének az új járás szervezésére irányuló kívánata esetleg háttérbe szorul. Ha már hosszú esztendőök során újból és újból fel nem vetődött volna az illető vidéknek ez a kívánata; ha az ottani új járás szervezésének nem volna meg a történeti alapja is, t. i. ott a 70-es években külön járás volt, s így azóta azon vidék közigazgatása természetellenesen visszafejlesztésben részesült; ha tehát mindezek a régiéknél nevezhető jogcímeink meg nem volnának, úgy megmagyarázhatatlan tartanánk, ha az új járásook szervezésének sorrendjében más vármegyék megelőznének. Régi és immár sokszor felpanaszolt jogcímeink mellett azonban alázattal kérjük a nagy méltóságu kormányt, hogy kívánatokat a többi vármegyék hasonló kérései között elsőbbségbe helyezni és a folyó évi költségvetésnél számbavevni kegyeskedjék.

II. A közegészségügy tekintetében örvendetes tényként megemlíthetjük, hogy a vármegye területe a közelmúlt kolerajárvány idejében teljesen vézmentes maradt. Ez a körülmény azonban a szorososan keresztülvitt hatósági intézkedéseken kívül jórészt annak is tulajdonítható, hogy a vármegye a vészjárta vidékektől messzebbfelekvő és úgy természetileg, mint forgalmilag elzárt területként állott. Ámde egy közelmúltban felütdő, vagy nagyobb arányokban terjedő járvánnyal szemben még mindig igen hiányos a fegyverzetünk és kétes eredménnyel vehetőnk fel a harcot.

Ezek folytán az egészségügyi körökre vonatkozó szabályrendeletünk jóváhagyását, több fertőtlenítő gépre való segély nyújtását, továbbá a fertőtlenítésben való szakképezésnek ösztöndíjak útján való elterjesztését igen kívánatosnak tartjuk. Országos

érdekekbe vág ez a kívánatunk, s ez érdekek előmozdítására szolgál; miért is erre a magas kormány megfelelő intézkedését kérjük.)

III. Közoktatásügyünk tekintetében is merült fel olyan jelenség, aminek méltatását a jelentésünk keretébe tartozónak látjuk.

Kolozsváron és talán más erdélyi városokban is újabban mind több pretenzióval jelenkezik az a kívánás, hogy Székelyudvarhelyről az állami főreáliskolát oda kellene átvinni, mert itt hivatást nem tud betölteni, a székely ifjúságra nem tud vonzást gyakorolni, s így a székely ifjúságnak reális életpályákra való szoktatását, vagyis eredeti rendeltetését nem tudja elérni. Más városok kulturális igényeinek felhangzását magában véve dicséretes dolognak tartjuk, s az ellen nem is lehet semmi kifogásunk. Ámde mikor az eféle kulturális igények olyan kapcsolatban lépnek föl, hogy magukat a mások kulturális intézményeinek elvételével akarják kielégíteni, azt olyan eléggé meg nem bélyegezhető szándéknak tartjuk, amiben több a másnak ártani vágyó lihaság, mint amennyi a maga művelésének az áhítása.

Éppen ezért a székelyudvarhelyi főreáliskola áthelyezésére vonatkozó kívánatot sajnálatos megítélvedésnek kell minősítenünk. Mert legkevésbé tarthatjuk istentiszteidnek azt, aki templomot rabol. Művelődés temploma az iskola is; aki ilyet akar szerezni magának, az ne vegye el mástól, hanem építse föl a maga erejéből, hogy itt is, ott is legyen egy egy temploma az ország művelődésének.

Építse föl úgy, ahogy Udvarhelyvármegye és Székelyudvarhely város megfeszítette minden anyagi erejét, s minden jóakarátát a reáliskola megszerzéséért. E reáliskola létesítésének aktái beszédes bizonyosságok amellet, hogy Udvarhelyvármegye és Székelyudvarhely város közönsége mennyi áldozatot hozott, s ez áldozatbuzatal folytonosságában mennyire kiartott, hogy a reáliskolát létesíthesse, s ennek végleges ittmaradását biztosíthassa. Nem tévedünk talán annak megállapításával, hogy az ország összes reáliskolái között első volt a székelyudvarhelyi, amely mellett még az 1870-es években internátus szerveződött. Ezt az internátust minden állami segítség nélkül, évtizedeknél hosszabb ideig a mi közönségünk tartotta fenn; fillért fillére rakva ez a közönség gyűjtött össze évről-évre olyan összegeket, amikből a szegénysorsu reáliskolai tanulók ellátását biztosíthatta. Ugyanez a közönség járult hozzá telekvitelekkel, ajándékozásokkal, 60 ezer korpenzboli hozzájárulással, s az építési munkálatoknak megbizottként való vezetésével ahhoz, hogy a közoktatásügyi kormányt felegondjába és felelősségébe került az új főreáliskola épületének a felépítése.

Ennyi áldozatkészséggel, s ennyi meghozott áldozattal szemben ennek a kegyerünkéből, gondunkból felépített reáliskolának az elvitelét csak az kívánhatja, aki ezeket a körülményeket mind nem ismeri, vagy ismerni nem akarja. Az utóbbi indulattal nem vitatkozunk, de a körülményekkel való ismeretlenség eloszlására jónak láttuk elmoudani a felhozottakat.

Ami pedig azt az indokot illeti, hogy a székelyudvarhelyi főreáliskola nem hat vonzólag a székely ifjúságra, s rendeltetésének itt meg nem felel, — ellenvetésül felhozzuk azt a tény, hogy a reáliskola üepessége folyton nagyobb, s ebben a folytonos nagyobbodásban is negyven százalék az udvarhelymegyei növevédek száma. A szomszéd székely megyékből való fiukkal pedig a székelyföldi növevédek száma jóval tul megy az ötven százalékon.

E tény mellett azonban kétségtelenül fennáll az az országos érdek, hogy a reális életpályákra való nevelés az ország délkeleti szögletén, a nemzetiségektől körülvevtt székelyföldön meglegyen, s o vidék kulturális versenyképességét előmozdítsa és fenntartsa. Ha tehát csak egyetlenegy székely növendéke volna is a székelyudvarhelyi főreáliskolának, akkor is fenn kellene itt azt tartani, hogy minél több székely növendéket hódítson magához. És ha még egyetlenegy székely növendéke sem volna is ennek az iskolának, akkor nem azt a szükségyszerűséget kell ebből levonni, hogy ezt az iskolát innen elvigyék. Hanem igenis az a szükségyszerűség áll be, hogy ez az iskola olyan módszereket, olyan alkalmakat, olyan intenzivitást fejtsen ki, mely a maga nevelésének szembeszökő előnyeit nyilvánvalóvá tegye. Tehát éppen a Székelyföldből való intenzív hozzákapcsolódás a szükségyszerűség, s nem a Székelyföldről való elszakadás.

Általában is az ifjúság egyoldalú pályaválasztásának, s a jogsz pályák túlzofoltoágának ellen-szerűül igen szükségesnek mutatkozik, hogy a reáliskolák által képviselt gyakorlati nevelésnek minél több állomáshelye legyen. Ebből az érdekből is a Székelyudvarhelyen meglévő reáliskola fenntartása nemcsak szükséges, hanem annak fejlesztése is igen kívánatos, hogy a meglévő két gimnázialis középiskola mellett a gyakorlati pályákra való képzésnek is lendületet adjon. Évételt tehát ezt az intézetet is el kell látni hasonló hatású intézményekkel, melyek a tanuló ifjúság odátodulását lehetővé teszik. Ez intézmények pedig az igen olcsó, vagy éppen ingyenes internátusok lennének.

Tudomásunk van róla, hogy az állami tisztviselők, különösen a vasutasok körében akció folyik, hogy a tisztviselők gyermekei részére több helyen internátusok létesüljenek. Igen helyesnek találunk, ha ez akció Székelyudvarhely számbavételére is rátereltetnék, illetve a magas kormány elősegítéséig az, hogy a székelyudvarhelyi reáliskolával való kapcsolatban létesüljön itt a tisztviselők és vasutasok gyermekei részére egy olcsó, vagy teljesen ingyenes ellátást biztosító nagyobb szabású internátus. Más nagy államokban is, még a felsőbb oktatás intézményei is bizonyos kisebb vidéki helyekre összpontosítottak, hol o helyek egészséges, kcsa környéke, csöndes társadalma az ifjúság testi és szellemi képzésének mind elősegítője. Székelyudvarhelynek is megvan ez az iskolavárosi jelentősége, minek bizony-sága az is, hogy százados multu iskoláit messzi vidékekről mind nagyobb számban fölkeresik, s reáliskolájának is igen sok a távoli helyekről való tanulója.

Mi a magunk részéről is örömmel helyezük kilátásba, hogy reáliskolánk fejlesztésére a jelzett internátus létesítéséhez a magunk áldozatait meg-hozzuk, s ezzel Székelyudvarhelyt a minden oldalú iskolaváros jelentőségére felemeljük. De szükségesnek tartjuk, hogy az állam is ez áldozatkészségünkkel párhuzamosan mozgítsa elő a mondott iskolafejlesztő intézmény idehozatalát. Ezzel nemcsak a a székelység ügyének de az iskolai nevelés egyoldalúságán való javításnak is nagy szolgálatot fog tenni.

A helyi érdek szeretetétől nem vagyunk elfogultak, hanem inkább azokon nagyon is felül-omelkedünk, mikor a délkeleti magyarság kulturális szükségletei érdekében a általános kulturális érdekből is ezeket a szempontokat és szükségleteket szemlittjük. Kérjük a magas kormányt, hogy mindezeket a maguk mélységében áttekinteni, s kegyesen méltányolni méltóztatassék. Kérjük tehát, hogy a reáliskolánk felé kinyúló indulatokat tőlünk elhárítsa, az iskola itteni helyzetének megerősítésére és egyszerűmind a gyakorlati nevelés érdekében módokat nyujtsa, s a reáliskoláért versengőket annak olyan áldozatokkal való megszerzésére figyelmeztesse, amilyennel mi a mienket megszerzeztük.

H I R E K.

Székelyudvarhely, márcz. 25.

Az adózók keserve.

Az adóvégrehajtások körül január hónapban a népszámlálás, február hónap első felében pedig az adónegyed nagy forgalma miatt egy kis szünetet tartottak, különösen a városi adóhivatalok. A népszámlálás lezajlott, az adónegyed nagyobb munkája elmúlt, az adóvégrehajtásra kötelezett hivatalok az adókezelésről szóló törvény szigorú rendelkezései miatt kénytelenek a végrehajtást a vesztett idő pótlása okából is fokozottan foganatosítani. Az idei első negyedről hátrálékokban maradt adókra az intéző idősaka még nem igen járt le, legelőször sorra kerül tehát azoknak az adózóknak serege, akik mult évi adófizetési kötelezettségüknek sem tudtak eleget tenni. Aki nem ismeri kisebb adófizető polgártársaink önértetét, aki nem tudja, hogy mennyire kifejlődött bennük a minden áron való fizetni akarás, az nem bírja elképzelni, mit jelent az adóvégrehajtás abban az időszakban, amikor minden munkaalkalom ugyszólván szünetel, amikor ugyszólván minden keresetforrás zárva van a gazdálkodóra és kisebb iparosra. A kérésnek, könyörgésnek ezer faja és jelenete ismétlődik meg az adóhivatalok, adóügyi tanácsosok, főszolgabírák és pénzügyigazgatóságok hivatali helyiségeiben és mindegyik hivatalos tényező tehetetlenül áll, kénytelen fülét süketté tenni, mert adótvér-

nyeink épen ebben az időszakban nem adnák kezébe segítőeszközt. Egy módjuk van csak a végrehajtó közegeknek a segítségére, hogy a kitűzött végrehajtást ucm tartják meg, de ömagukat a fegyelmi felelőségre vonás eshetőségének teszik ki. Sajnos, de így év elején, az adóvégrehajtások terén nálunk ezek a viszonyok uralkodnak.

A közadók kezeléséről szóló törvény szerint halasztást csak a folyó adókra lehet adni s egyedül a pénzügyminiszternek van joga a közigazgatási bizottság meghallgatása után elmúlt évi hátralékok fizetésére is halasztást adni. A pénzügyi közigazgatás szervezetéről szóló törvény viszont a pénzügyigazgatóságokat, kisebb tartozás esetén pedig járásokban a főszolgabírákat, rendezett tanácsú városokban a polgármestert, törvényhatósági városokban pedig az adóügyi tanácsost ruhazza fel azzal a személyre szóló joggal, hogy az adóvégrehajtásokat hal lért tartamára felfüggeszthetik, de mindig csak olyan esetben, amikor folyó évi adóról van szó. Ezeknek a rendelkezéseknek összehasonlításából következik, hogy az adóév első negyedében, tehát a kereset szempontjából a legrosszabb időszokban mult évi adóhátralékokra kitűzött végrehajtások esetén halasztást csak a pénzügyminiszter adhat. A végrehajtás alá kerülő adózó azonban a legtöbb esetben az utolsó pillanatig reménykedik, hogy köteleességének eleget tehet és a mikor már csak néhány nap választja el az árveréstől, fogja az alsóbb hatóságok előtt könyörgésre a dolgot. Ilyenkor azonban már megkészt, mert mire a pénzügyminiszter a közigazgatási bizottságot meghallgatná s a halasztást megadná, — az adózó önértetén megeseett a csorba: a végrehajtó kénytelen volt az árverést megtartani.

A változó állapotok országos bajt okoznak, érdemes, hogy a pénzügyminiszter velük foglalkozzék, s orvoslásuk módját megtalálja. A két törvény megadja részére a legfőbb jogot, hogy adóhátralékokra is nyújthasson halasztást, nem kell tehát egyebet cselekednie, mint hogy a közigazgatási bizottságok meghallgatása után, ott, ahol a kereseti viszonyok mostohaasága szükségessé teszi, legfőbb jogát teljes felelőséggel mellett a pénzügyigazgatóságokra, polgármesterekre, főszolgabírákra és adóügyi tanácsosokra ruhazza át. Biztosra vesszük, hogy a pénzügyigazgatásnak ezek a szervei a helyi viszonyok ismeretében, anyagi és fegyelmi felelőségek tudatában átruhazott jogukat ott fogják gyakorolni, ahol az égető szükség parancsolja s e mellett az államkincstár érdekeit is meg fogják védelmezni.

Fás Gyulát áthelyezték. Székelyudvarhely várost, de az egész megye társadalmát érzékeny veszteség érte: a földmivélesügyi miniszter Fás Gyula kir. erdőtanácsost áthelyezte Kaposvárra. Az áthelyezést ő maga kérte, mivel visszavágyott szülővármegyéjébe, Somogyba. Fás Gyula tizennyolcz évvel ezelőtt jött Székelyudvarhelyre, s az azóta eltelt idő alatt hivatalos működésében, páratlan lelkiismeretességgel és szorgalommal teljesített munkálkodásával, igazságszeretettel, méltányosság és hivatalának tapintatos vezetésével általános elismerést vívott ki. Magánéletében a gentleman szeretetreméltóságával, figyelmességével, jószágával általános népszerűséget, szeretetet és közbecsülést szerzett. Fás Gyula azok közé a gazdaglelkű emberek közé tartozik, a kik kevesebbet akarnak mutatni, mint a mennyit tehetségek, tudásuk és tisztia jellemük révén tényleg érnek. Világos fejű, erős itéletű ember, ki szigorú elvek szerint igazitia életét s a puritán erkölcs egyenes útjáról soha le nem tér; pátriálkális jó indulata, de szigorú törvényessége mindig megóvták az egyoldalúságtól, s inuen van, hogy ellenséget egyet sem, de őszinte, tisztelő jó barátot számtalant hagy most el. Nem a politikai pártélet lármas szinpadján kereste a babérokat e mindig, de legalább is sokat politizáló vármegyében, és mégis fölötte nagy jelentőségű szolgálatakat tett a vármegyének és birtokos közönségének. A munkában és annak eredményeiben kereste és találta fáradozásainak jutalmát. Ritka ember az, kit mindenki szeret és még ritkább az, kinek embertársai osztatlan tiszteletre és becsülésre jut osztályrészül. Ilyen embert veszítünk most Fás Gyulában. Kívánjuk, hogy új állomása helyén találja mindazt fel, amit itt elhagy.

A sorozások kitűzése. Udvarhelyvármegyében a főszórázás a következő napokon fog megtartatni: 1. Székelyudvarhely városi sorozó járásában a főszórázás április hó 1. és 3. napjain. 2. Az udvarhelyi járásban április hó 4., 5., 6., 7., 8., 10. és 12.

napjain. 3. A székelykeresztúri járásban április hó 19., 20., 21., 22. és 26. napjain. 4. A homoródi járásban április hó 28. és 29., május hó 1. és 2. napjain. Sebesi János alispán a határnapok kitűzését azzal közli a körgyűzősögekkel és községi előjáróságokkal, miszerint intézkedjenek, hogy a fent megjelölt napokon a hadkötészek a sorozóbizottság elé álljanak; jelzi, hogy a mozgósítási utasítások, tervezetek és nyilván tartások is meg fognak vizsgáltatni.

Ady-matiné. Az ápr. 2-án tartandó irodalmi matinéera a diazes meghívók a napokban mentek szét. Sajnálatos sajtóhiba folytán a meghívó másorából épp a legkedvesebb szavaink egyike: *Saabó Ilonka* maradt ki. Amikor e tévedést korrigáljuk, egyben megjegyezzük, hogy a meghívó művészi fejléczeit *Palla Jenő* főreáliskolai tanár rajzolta. Az előkelő színvonalu matinéera az előkészületek javában folynak s hisszük, hogy közönségünk méltó érdeklődését teljes mértékben kielégíti. Jegyek *Székely Dénes* könyvkereskedésében válthatók. Személyjegy: 1 K 20 fillér, karzati diákjegy 50 fillér. A matiné Sebesi János alispán zivességeiből a vármegyeház dísztermében vasárnap d. e. 11 órakor lesz a jövedelmét a város szépítésére fordítják.

Városi kögyűlés. Székelyudvarhely város képviselőtestülete f. hó 20-ikán Sebesi János alispán elnöklétével kögyűlést tartott, melynek a városi mérnöki állás betöltése képezte egyetlen tárgyat. A kögyűlés bizalmi férfiaknak Dr. Mezei Odón, *Szó Gáspár*, *Hlatky Miklós* és Dr. *Solymossy Lajos*, a kijelölt kizottságba *Csanády Zalan* és *Gyertyánffy Gábor* képviselőtest. tagokat küldötte ki, míg elnök a maga részéről *Tamás Albert* és *Szombafalvy Lajos* kérte fel. A kandidáló bizottság első helyen *Lendvay Imrét*, majd *Bihary Lászlót* és végül *Haller Györgyöt* jelölte. A kögyűlés közfelkiáltással *Lendvay Imrét* választotta meg. A választás ellen *Jánosy Gyula* felelbeztet adott be.

Áthelyezés. A földmivélesügyi miniszter *Esztogár Bálint* királyi erdőtanácsost Hidalmásról Székelyudvarhelyre helyezte át. *Esztogár Bálint* mint főerdész már működött Székelyudvarhelyt, s ezen idő alatt a megye társadalmának szimpatiaját kiérdemelte.

Az iparosok szabad lyceumában ma, vasárnap, (márczius 26-án) *Pálffy Aladár* p. ü. számított tart előadást: *Udvarhely város történetéről.* Ez lesz az idei ciklus utolsó előadása.

A Csák-vér. *Balázs Sándor* főreáliskolai tanár *Csák-vér* czimen történeti színművet írt, melyt a győri színházban *Mezei Béla* színtársulata a napokban mutatott be. A fővárosi napilapok a színmű sikeréről számolnak be, melyet a közönség osztatlan nagy tetszéssel fogadott. Amidőn őszinte gratulációkat tolmácsoljuk *Balázs Sándor* tanárnak első színpadi sikere alkalmából, azt azzal a kéressel tesszük, hogy bizonyára a mi színtársulatunknak is lesz szíves előadásra átadni a darabot. A darabról a Győrben megjelenő *Dunántúli Hírlap* így ír:

Balázs Sándor székelyudvarhelyi főreáliskolai tanár történelmi drámája került tegnap bemutatásra a győri színházban. A darab egy tárgya, mint cselekménye és mesteri kézzé való technikájának felépítése által teljes elismerést szerez írja számára. Mindhárom felvonás megfeler a dramaturgiai igényeknek, s különösen az első felvonás, egymagában is tökéletes mestermű. Az a biztonság, mellyel szerző a közönséget bevezeti a Csák-korszak izzó levegőjébe, egymásból folyó pompáson megkonstruált jelenetei, alakjainak kitűnő karakterizálása birtelen felemlék a darabot és uralkodnak a közönségen. A második és harmadik felvonás is teljes mértékben megfelel az első felvonás hatása alatti várakozásnak. A darab érdeme, hogy nemcsak külső hatásra törekszik, de irodalmi szempontból is kielégít. Remekül megrajzolt alakjainak szájába oly ügyes és nagy ötletességeken alapuló mondatokat ad a szerző, melyek befelé is biztosították a sikert. Nyelvezetét igaz magyarosság és korhoz alkalmazkodó zamatoság jellemzi. Szerepei rendkívül hatások s ez meglátott az előadás is. A szereplők nagy ambícióval és szeretettel játszottak s így sikert arattak. Jelezen játszott *Vécsey Ilonka* Ágnes szerepében s elismerésül gyönyörű virágkosarat kapott. Kitűnő alakítást produkált *Csák Máté* szerepében *Magas Béla*, *Robert Károly* szerepében *Táray Ferencz*. Úgyessen játszott *Szigethy Bandi* és *Kortész Dező*. A közönség sokszor lámpák elé szölitotta a személyesen megjelent szerzőt, kit szép babérokoraal tisztelt meg. *Satyr.*

Szakelodás a selyemtermelésről. A vármegyeyi méhészegyesületnek folyó hó 28-án (kedden) d. u. tartandó kögyűlése alkalmával, az összegyűlt székely kigazdák, papok és tanítók részére az országos selyemtermelési felügyelő szakelodást tartat s több százra tehető ismertető és utmutató füzetet osztat ki. Az előadás során bemutatásra kerül a se-

lyem feldolgozási fokozata a termeléstől a felszövésig; s részletes utmutatást adnak a szederfák beszerzésére, ültetésére és gondozására, valamint a selyembornyó tenyésztésére és a selyembubók beváltására. Az igen érdekesnek ígérkező előadása felhívjuk olvasóink figyelmét.

As erdélyi vonatok. A magyar államvasutak májusi menetrendjében nevezetes változás lesz. Budapesttről Erdélybe s Erdélyből Budapestre érkező gyorsvonatok május első napjától kezdve újra a keleti pályaudvarból indulnak, illetve érkeznek. Ezek a gyorsvonatok két év óta Czegléden keresztül közlekednek a az indulási és érkezési állomás a nyugati pályaudvaron volt. — Ugy látszik azonban, hogy ez az intézkedés nem könnyített annyira a keleti pályaudvar forgalmán, hogy állandósítása czélszerű lett volna. — Ezért aztán a Máv. igazgatósága úgy intézkedett, hogy május elsejétől kezdve ezek a gyorsvonatok ismét Rákosszjaszson keresztül közlekedjenek. Ezzel egyidejűleg az erdélyi személyvonatok utirányát is megváltoztatták; ezek a vonatok május elsejétől kezdve a nyugati pályaudvarról indulnak, illetve oda érkeznek, mert nem Rákosszjaszson, hanem Czegléden át fognak közlekedni.

Táncosestély. Folyó évi április hó 17-én (Husvét hétfőjén) a „Tiszviselői-Kör” nagyszabású, tánczcsal egybekötött műsoros estélyt rendez a vármegyeház dísztermében, amelyre már előre felhívjuk a közönség figyelmét.

Udvarhelyvármegyeyi méhészegyesület. A Méhészegyet elnöksége által a következő hivatalos körözvény közlésére kerettünk föl. — A magyar magtényesztési részvénytársaság (Budapest, IV., Városház-utca 12.) a gazdasági és kertészeti magvak termeltesése mellett a mézőelő növény magvak termeltesét és beváltását is eszközöli. Egyesületünknek küldött prospektus szerint a phacelia taocetifolia mézőelő növény magvát métermaasankint 70 kor.-ban; rezedá magot 90 kor.-ban; ugorka magot mm.-kint 150—220 kor.-ban váltja be a termelőktől. Szerződesi feltételek: legkevesebb 1/3 holdon való termelés, az anyamagszükségletnek a részvénytársaságtól való beszerzése; a termelés, vetés-, mive ési munkálatok-, aratás-, cséplés és áru kezelésnek a részvénytársaság utmutatásai szerint való végzése és a termelt mennyiség azonnali átadása az elcséplés után. A részvénytársaság kötelezi magát az elsőrendű kitenyestett vetőmagot leszállítani, szakzerű tanácsot úgy levélben, mint szóban mindeu egyes munka időben díjtalanul megadni és a termést a szerződésben biztosított árban — a vetőmag árának levonásával készpénzben kifizetni. Kívánatra mindenkor díjtalanul küldi ki szakemberét a helyszínére, hogy tanácsával a termelő szolgáltatára legyen. Igen közelről érdekel minket a phacelia és rezedá termelése, mivel mindkettő igen jó méhlegelőt nyújt s ha figyelembe vesszük, hogy az előbbi terméseredménye két holdankint 5—8 mm., utóbbinak 4—6 métermaasa s így igen kitűnően jövedelmez — noha e két mézőelő növény talajigényei szerények s gondozásuk sem kíván különösebb eljárást — termelésüket a méhészegyet tagjainak s a gazdálkodó közönségnek szives figyelmébe ajánljuk. Részletes ismerttetést kívánatra szivesen küld a részvénytársaság. *Lányi Imre* elnök.

Kereskedők gyűlése. A Kereskedők és Kereskedő ifjak „Otthon” Egyesülete folyó hó 26-ikán, vasárnap délelőtt fél 11 órától kezdődőleg *Fernengel Gyula* elnöklétével tartja meg évi rendez kögyűlést.

Az új szivarok. A dohányos emberek már türelmesgetten várják az új szivarokat, amelyeknek forgalomba hozatalát hónapokkal ezelőtt jelezték. Most azt a hírt közlik velünk, hogy az év második felében megkezdődnek a szivaroknak és a cigarettáknak kicsinyben való csomagolása, miáltal elejét fogják venni az áruk egészségtelen fogdosásának, s így el sem tudjuk képzelni, hogy mi fog azokkal az urakkal történni, kik az összes szivararuló helyek összes szivarjait napoként összeropogatták. Ugyancsak — még a nyár folyamán megindul a trafikokban a princszeszés- és az egyiptomi cigarettákon kívül a havanna-virzsínia, a regia media és az opera espezial általános árusítása, amelyek eddig csak a különlegességi (az ugynevezett nagy) trafikokban lehetett kapni.

Előszámlolás. Felkérték a következő sorok közlésére. A Jótékony Nőegyet f. hó 12-én választmányi gyűlést tartott, melynek tárgya a huszbagyókeddi mulatság bevételeinek és kiadásainak számbavétele volt. A számadás szerint befolyt: belépti díj 26720 K., felülfizetés 118 K. A mulatságon árusított ételek és italok árából 92340 K. Összesen 130860 K. A kiadások főbb tételei: Zenészeknek 110 K. Fűtés és konyhai fa 48 K. Világítás és felügyelet 4068 K. Meghívók 27 K. Étel és italnak 46315 K. Czukrasz 5860 K. Szivar és bélyeg 4723 K. Szolgálat és próbb kiadások 5514 K. Összes kiadás 84980 K. Tiszta jövedelem 45880 korona. Felülfizettek: Gróf *Haller János* főispán 50 K. Dr. *Horváth Károly* és

főrendiházi tag, vezérigazgató terjesztette a részvényesek elé.

Az igazgatóság jelentése, előrebocsátván, hogy az alaptörvény fölemelési művelet, melyet a folyó évi január 10-iki rendkívüli közgyűlés határozott el, teljes sikerrel máris befejeztetett, megállapítja, hogy az 1910. évi üzlet egészében hasonló igen kedvező végeredményt mutat, mint az előző évi s ezért az évi nyereségből, mely összesen 5 052 904 korona 21 fillér volt, az alapszabályszerű levonások után minden egész részvényre 700 korona osztalékot hoz javaslatba. A társaság üzletének nagyszabású növekedése az egész vonalon a múlt évben is fokozódó irányzattal folytatódott. Az imponáns tartalékok közül ezuttal az üzlet nyereségéből a külön tartalék nyer rendkívüli emelkedést, úgy, hogy előző évi 5,460,085 korona 05 fillér összegével szemben 7,314,554 korona 85 fillér összegre növekedett; a többi tartalékoknak az alapszabályszerű részlettel szemben felüli rendkívüli növelése most már az alaptörvény fölemelése nyert összegből történik. Az alaptörvény fölemelési művelet a folyó évre eavén az erre vonatkozó elszámolás már az 1911. üzlet mérlegébe tartozik. A közgyűlés az előterjesztett számadásokat a és mérleget általános nagy meglepéssel egyhangul elfogadta. A fölmentvényt minden irányban megadta s az összes javaslatokat határozattá emelte. A társaság félszázados évfordulója emlékére alkotott 500,000 korona tőkeösszegű hazafias köz- és jótékony célú alaptól a krassószdrény megyei árvízárkosultak még a múlt év folyamán 10,000 korona összegű segélyben részesültek, az alpnak folyó évben kiosztandó 20,000 korona kamathozamát pedig felerészben az Országos Gyermekszanatórium s felerészben a Szeretet győngyelműket és siketnémákat gyámolító egyesület nyerte el. Ezenkívül a közgyűlés, mint évenkénti rendezés, számos érdemes köz- és jótékony célra is 25,000 korona adományösszeget szavazott meg a társaság évi nyereségéből.

Végül a részvényesek nevében Imrédy Kálmán udvari tanácsos meleg köszönetet mondott az egész kormányzótestületnek az elért kitűnő eredményéért, külön is méltatva az üzlet irányításában nagy konczepziójú, intézésében pedig fardhatatlanul gondos vezérigazgatójának, Ormódy Vilmos főrendiházi tagnak kiváló érdemeit. Ezután a választmányba gróf Károlyi Gyulát választották meg közfelkiáltással. Az osztalék kifizetését a közgyűlés határozatából a társaság főpénztára már hétfőn megkezdi.

Kiadja: Becsek D. Fia könyvnyomdája.

Arlejtés.

A süköi református presbiterium templom és toronyjavítási munkák biztosítására folyó évi április hó 9-én, vasárnap, d. u. 1 órakor, 3956 72 K e. órányzattal az iskolahelyiségben nyilvános írásbeli árlejtést tart.

Tervrajz, költségvetés és feltételek megtekintetők Székelyudvarhely, Bsthlen-utca 3. szám. Az írásbeli zárt ajánlatokat ugyanott kell benyújtani folyó évi április hó 7-én estig. Bányapénz 5%.
Van: 1. föld- és kőműves (1748'02), 2. ács (1167'05), 3. asztalos (509'05) és 4. bádógos (532'60) munka, amelyekre külön-külön is lehet pályázni. Ajánlattevők kötelesek a munkálatokra vonatkozó százalék engedményt betűlkel is kiadni.

Presbiterium fentartja a jogot, hogy az ajánlatok közül szabadon választásban, tekintet nélkül a százalékos engedményekre.

Az összes munkálatoknak folyó évi október 1-re készon kell lenni. Az egyházközség presbiteriuma előleget nem ad, hanem a munkálatok előre haladása szerint fizet.

Sükő, 1911. márczius 18.

A presbiterium nevében:

Bod Károly, Ifj. **Simó Lajos,**

lelkész elnök. gondnok.

Sz. 302—911. végrh.

Arverési hirdetés.

Alólított bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a sz. udvarhelyi kir. törvényszéknek 1911 évi 1208 sz. végzése következtében Dr. Szöllösi Ödön ügyvéd által képviselt Gyertyáuffy J. Fiai javára 1278 kor. 87 f. s jár. erejéig 1911 évi. márczius hó 8-án foganatosított kielégítési végrehajtás után le- és felülfoglalt és 1209 kor. 98 fill.-re becaült következő ingóságok, u. m. üzleti áruk, butorok, berendezés, üvegek, hordók, szeszesitalok, méh kaptárok, méh kasok, triorozó rosta, tovisdrót stb. nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a sz. udvarhelyi kir. bíróság 1911. évi V. 151/2. sz. végzése folytán 1278 kor. 87 fillér tőkekövetelés, ennek 1911. évi márcz. hó 1-ik napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 121 kor. 80 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Korodon 69 sz. a leendő megtartására 1911. évi április hó 3-ik napjának délután 2 órája batáridőül kitűztetik, és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel bivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107 és 108. §-sal értelmében kézpénz fizetés mellett

a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becaáron alul is el fognak adatni.

A mennyiben az előlverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára elrendeltetik.

Kelt Sz. udvarhely, 1911. évi márcz 24-én.

Nagy Lajos kir. bir. végrehajtó.

VÉGELADÁS!

Az általam megvásárolt

Szentpétery Gergely-féle áruakárt

u. m.: porcellán, kőedény, üvegáru, háztartási cikkek, diasműtárgyak és vegyes áruk mig a készlet tart

mélyen leszállított árak mellett kiánszittatom

hétköznapi d. e. 9 12, d. u. 3-6 óráig

Tisztelettel

HEITZ VILMOS

Gál János utca czég tulajdonosa.

Borbély és fodrászüzlet áthelyzés.

A n. é. közönség szives tudomására kívánom hozni, hogy Kossuth utcz 9. szám alól

borbély- és fodrászüzletemet

Székelyudvarhely, Deák tere, a reform. kollegium épületébe voltam kénytelen a boltbér duplájára való emelés következtében áthelyezni. A n. é. közönség támogatását kérve vagyok készséges szolgálattal

Mészáros Zoltán borbély és fodrász.

Sz. 121—1911. végrh.

Árverési hirdetés.

Alólított bírósági végrehajtó az 1881. LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a székelyudvarhelyi kir. járásbíróóság 1909. évi Sp. 626/4 számú végzése következtében dr. Vass Lajos ügyvéd által képviselt Ambrus János szentgyházassalvai lakos javára 67 K 92 f. s jár. erejéig 1910. évi szeptember hó 9-én foganatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 2100 koronára becaült következő ingóságok, u. m.: benzomotor és fűrészelő gép nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a kőbalmi kir. járásbíróóság 1909. évi V. 310/6 számú végzése folytán 67 K 92 f. tőkekövetelés, ennek 1910. évi augusztus hó 30-ik napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 34 K 38 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Alsórákos községben a régi curia épületben leendő megtartására 1911. évi április hó 1-ső napjának d. e. 11 órája batáridőül kitűztetik, s ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel bivatnak meg, hogy a érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében kézpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becaáron alul is el fognak adatni.

A mennyiben az előlverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták, és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t. cz. 20 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kőbálm, 1911. márcz. hó 18. án.

Bartók, bir. végrehajtó.

Alkalmi butorvétel

a tulproduktóra való tekintettel

SZÉKELY ÉS RÉTI

butorgyárosoknál

Marosvásárhelyt,

Székely-tér 47 szám

a legolcsóbban szeresheti

be butorszükségletét.

Hitelképes egyéneknek árfelemelés nélkül részletfizetésre is

Menyasszonyi Kelengyek

örülési választékban

Ceász. és kir. udvari szállítók!

Legolcsóbb

BUTOR bevásárlási forrás!

Erdély legnagyobb butorgyára

Mestitz Mihály és Fiai

Marosvásárhely, Székely-tér 41 sz.

Kolozsvárt, Unió utca 7. sz.

Csakis kitűnő árukat hoz forgalomba és azokért a legmesszebb menő jótállást vállalja.

Hitelképes egyéneknek árfelemelés nélkül részletfizetésre is

Menyasszonyi Kelengyek nagy választékban

Főrszgyárunkban mindenféle épületfa, deszka, léc, zsidely és elsörendű tölgyfaparkett olcsón kapható.

Vidéken meghívásra bemutatjuk gazdag mintagyűjteményünket.

Megnyilt a tavaszi szezon.

Deitelmanné Nőikalap divatterme Bathányi 2.

Van szerencsém a n. é. hölgyközönség becaes figyelmébe ajánlani dusan berendezett üzletemet. Dus választék a legújabb divatkalapokban. Elvállalok minden nemű alakításokat és díszítéseket. Gyászkalapokat gyorsan és jutányosan készítek.

Sörívő közönség figyelmébe!

A jó hírnévben álló Kőbányai Első Magyar Részvény Söröződe egy uj minőségű sört főz

Tavaszi részvény sör

név alatt, mely az összes külföldi sörök minőségével versenyez. Ezen sörnek a helybeli piacon poharankénti kimérése kizárólagosan nálam van vasárnap és ünnepnapokon. — Kiváló tisztelettel

Sükösd Miklós, vendéglős.

A kőbányai Első Magyar Részvény-söröződe és kőbányai Dréher Antal-féle söröződe főraktára RÖSLER és GÁBOR cégnél Székelyudvarhelyt és Székelykeresztúron.

Figyelem hölgyeim!

Minden hölgynek érdeke, hogy cipőszükségletét I. ORBAN, NAGY és TAMÁS czég cipőraktárából szerezzé be.

130 saját fióktelep a bel- és külföldön

HAZAI GYÁRTMÁNY!

1200 munkás és hivatalnok.
16000 pár heti gyártás.

A világhírű **TURUL** cipőgyár Temesvár.

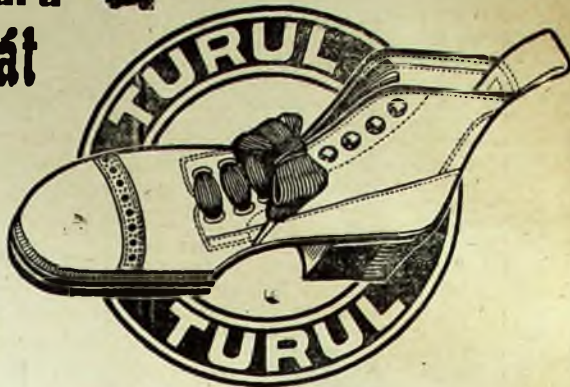
részvénytársaság

A monarchia legnagyobb cipőgyára

április 1-én nyitja meg fiókraktárát

Székelyudvarhelyen

KOSSUTH-U. 9. SZ. A.

Az állami és megyei tisztviselő uraknak a gyári árakból 5% engedelményt nyújtunk
Javítások saját műhelyünkben készíttetnek.

Báthori-utca 6. szám alatt nagy négy szobás lakás külön udvarral, nagy kerttel Széchygyógyintézet közelében bérbevehető
Gyertyánffy Gabortól.

Munkás és cseléd közvetítő iroda :: Székelyudvarhely.

Alólírott mély tisztelettel hozom az érdeklődő közönség becses tudomására, hogy Székelyudvarhelyt Kossuth-utca 63. szám alatt Munkás és cselédközvetítő irodát nyitottam, s felkérem úgy a kereskedelmi, ipari gyári, valamint a mezőgazdasági körbe tartozó munkaadókat, hogy az ő szakmájukba vágó munkásokat, különösen az aratási munkálatokra, kiemelve a székely nép kiváló pontos munkásságát, erőleyes és jó magaviseletét tekintve a székelyudvarhelyi munkás és cselédközvetítő iroda által beszerezni szíveskedjenek.
Munkás és cselédközvetítő iroda tulajdonosa
Janó Ferencz.

Eladó nyers olajos motor teljes malom felszereléssel, francia szita stb. Értekezhetni **MALNÁS GÁBOR**nál Erdőfüle

Csak a **NAP**

Krausz Tamás nagykertészete termel ilyen szép **rózsát**

Magastörzsű rózsafák, csak újdonságok, 2 éves korúknál, 10 drb 20 K. Magastörzsű rózsafák 2 éves korúknál, csak régiek, lecsúszkák 10 drb 10 K. Bokor-rózsák, 2 évesek, csak újdonságok, 10 drb 10 K. Bokor-rózsák, 2 évesek, csak régiek, lecsúszkák 10 drb 10 K. Császár-rózsák, 10 drb 10 K. Székelyudvarhelyi mindenféle, csomagolás béléssel, borsmentve stávjéttel. Kezesvedem biztos fogamassáért, ezt a nagy példányt mindenki gazdag virágzásért. Képes árjegyzék díjtalanul.

Krausz T. kivitelező kertészete **Feketehalom,** Brassó mellett.

Sz. 2111-1911.

Árverési hirdetmény kivonat.

A székelyudvarhelyi kir. tszék, mint telekkönyvi hatóság közbirre teszi, miszerint Szabó Denesné és társai vágási lakos végrehajthatóak Szabó Ákos vágási lakos végrehajthatást szenvedő elleni 1091 korona 86 fill. tőke követelés iránti végrehajtási ügyében a székelyudvarhelyi kir. törvényszék területén levő és a vágási 832 számú telekjegyzéknyelben A + 1 rdsz., 277, 278 helyrajzi szám alatt felvett ingatlan a C 3 t. alatti haszonélvezeti jog fentartása mellett 12 kor. a 2 rdz. 280 hrsz. ingatlan a C 3 t. a haszonélvezeti jog fentartása mellett 40 kor. a 3 rdz. 284, 285 hrsz. alatt ingatlan a C 3 t. a haszonélvezeti jog fentartása mellett 315 kor. a 4 rdz. 1933 hrsz. ingatlan a C 3 t. a haszonélvezeti jog fentartása mellett 77 kor. az 5 rdz. 4712, 4715 hrsz. ingatlan a C 3 t. a haszonélvezeti jog fentartása mellett 9 kor. a 6. rdz. 2651, 2652/1, 2653, 2654 hrsz. ingatlan a C 3 t. a haszonélvezeti jog fentartása mellett 4 kor., a 7. rdz. 279/1. hrsz. alatti ingatlan a C 3 t. a haszonélvezeti jog fentartása mellett 3 kor., a 8. rdz. 2445 hrsz. a. ingatlan a C 1. és 3. t. a haszonélvezeti jog fentartása mellett 38 kor. — továbbá a vágási 876. stbj. alatt Á + 1. rez. 1282 hrsz. ingatlan 12 kor., a 2 rdz. a. 2052 hrsz. ingatlan 24 kor. a végül a vágási 67 stbj. alatt Á + 1-47 rdz. alatt felvett s alább felsorolt hrsz. ingatlanokból Szabó Ákos nevén álló a B 11 t. alatti 1/4-ed rész jutalékok a C 16 t. a haszonélvezeti jog fentartásával és pedig a 180 hrsz. ingatlanból 28 kor., a 255, 256 hrsz. ingatlanból 32 kor., az 517/2 hrsz. ingatlanból 10 kor. 25 fill., az 599/2 hrsz. ingatlanból 15 kor., a 697 hrsz. ingatlanból 50 fill., a 996 hrsz. ingatlanból 1 kor. 50 fill., az 1009/d. hrsz. ingatlanból 3 kor., az 1044 hrsz. ingatlanból 10 kor. 50 fill., az 1076 hrsz. ingatlanból 1 kor., az 1081 hrsz. ingatlanból 1 kor. 50 fill., az 1764 hrsz. ingatlanból 7 kor., az 1931 hrsz. ingatlanból 2 kor. 80 fill., a 2135 hrsz. ingatlanból 4 kor. 25 fill., a 2450/a, 2533/2 hrsz. ingatlanból 25 kor. 80 fill., a 2462 hrsz. ingatlanból 1 kor. 80 fill., a 2500 hrsz. ingatlanból 25 fill., a 2506 hrsz. ingatlanból 25 fill., a 2515 hrsz. ingatlanból 25 fill., a 2572 hrsz. ingatlanból 1 kor., a 2698 hrsz. ingatlanból 80 fill., a 2747 hrsz. 2748/a, 2749/1 és 2801 hrsz. ingatlanból 2 kor. 80 fill., a 2945/2 hrsz. ingatlanból 1 kor., a 3256, 3257 hrsz. ingatlanból 5 kor., a 3264/a hrsz. ingatlanból 25 fill., a 3434, 3438/2 és 3439 hrsz. ingatlanból 5 kor., a 3466 hrsz. ingatlanból 1 kor. 50 fill., a 3481 hrsz. ingatlanból 25 fill., a 3498, 3499 hrsz. ingatlanból 1 kor., a 3529 hrsz. ingatlanból 80 fill., a 3536 hrsz. ingatlanból 50 fill., a 3544 hrsz. ingatlanból 25 fill., a 3695 hrsz. ingatlanból 13 kor., a 3597/2 hrsz. ingatlanból 25 fill., a 3779/c hrsz. ingatlanból 80 fill., a 3879/c hrsz. ingatlanból 25 fill., a 3795/c hrsz. ingatlanból 1 kor. 25 fill., a 3950, 3951 hrsz. ingatlanból 1 kor., a 4098/d hrsz.

ingatlanból 80 fill., a 4151/c hrsz. ingatlanból 25 fill., a 4182/c hrsz. ingatlanból 50 fill., a 4274/c hrsz. ingatlanból 25 fillér. a 4303, 4304 hrsz. ingatlanból 1 kor., 4311/b/2 hrsz. ingatlanból 1 kor., a 4425/a/1 és 4426/c hrsz. ingatlanból 2 kor. 25 f., az 5120 hrsz. ingatlanból 1 kor. 25 fill., az 5404 hrsz. ingatlanból 3 kor. 80 fill., az 5447, 5448 hrsz. ingatlanból 2 kor. ezenel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és a fentebb megjelölt ingatlanok 1911. évi május hó 22 ik napjának d. e. 9 órákor Vágás község házánál megtartandó nyilvános árverésen el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltás ár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes érték papírban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. törvényszék, mint tkönyvi hatóságtól Székelyudvarhely, 1910. évi márcz. hó 13. án.
Gyarmathy Ferencz, s. k. kir. tszéki bíró.

Egy jó forgalmu Vendéglő

mely 45 éve áll fenn, a barompiaczzal szemben sarak ház a vasuti állomás közelében, Betlen-1 50. sz. a. azonnal bérbe adandó. Értekezni lehet **FERENCZ GYÖRGY** vendéglősnél, Székelyudvarhelyt.

Eladó háztelkel

A Fürdő-utczában, Tábori-utczában a Solymo és Bálint utczák folytatásában háztelkek részl fizetésre ölenként 3-8 koronáig eladó
Értekezhetni **Simó Mátyásnál** Bethlen u.
31 szám alatt.

Delaware vessző eladó.

Minden hibától, különösen jégveréstől mentes szép sima vessző a piros válfajból. Jótállás mellett Küldök minden vevőnek utasítást arra, hogyan kell elgyökereztetni a sima vesszőt, hogy minden szál megfakadjon. Ezer drbja az első osztály 35 K. Száz Másodosztályú vessző 29 K.

Érmelléki legnemesebb és legbővebb termő faj. Előpénzben az összeg tízedrésze beküldendő.
FÜZESSY IMRE Rákosliget.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságu **PORTLAND CEMENTET** ajánl olesó áron a

PORTLAND CEMENTGYÁR BRASSÓ

Itt helyben kapható **RÖSLER** és **GÁBOR** cégneél